

XV.

KELEMEN, akiről Pál apostol a Filippi levelében ezt írta: „együtt Kelemennel, meg a többi munkatársammal, akiknek neve föl van jegyezve az élet könyvében” (vö.: Fil 4,3). Péter után Róma város negyedik püspöke, a második Linus volt, a harmadik Anaklétosz, bár a latinok többsége szerint Péter apostol után a második lehetett Kelemen.

Egy igen hasznos levelet írt a római egyház nevében a korintusi egyházhoz, melyet meglehetősen sok helyen a közösség előtt is felolvastak; nekem úgy tűnik, hogy ez a levél ugyanazon jellegzetességeket mutatja, mint a Pál neve alatt ránk maradt „Zsidókhöz írt levél”; ezt a levelet nemcsak tartalom szerint, hanem szó szerint is felhasználta, de mindenképpen mindkét szempontból nagy közöttük a hasonlóság. Van még egy másik, ugyancsak az ő nevével jelzett levél is, melyet már a régiek is elvetettek, valamint egy terjedelmes beszédet is neki tulajdonítanak, mely a Péter és Appián között lezajlott vitatkozást foglalja magában, hitelességét Euszebiosz egyháztörténelmének harmadik kötetében cáfolja.

Trajanus harmadik évében hunyt el, nevének emlékezetét mind a mai napig őrzi a rómaiak által épített egyház (templom).